

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

ZIŅAS

Šajās dienās rajona sociālās aprūpes dienesta darbinieki no Daugavpils atveda 10 itāļu ražojuma invalīdu istabas ratiņus. Tie domāti pirmās grupas invalīdiem. Šoruden rajona invalīdi jau saņēmuši vairāk nekā 20 šādus, fonda «Sodružestvo» gādātos ratus, pie tam bez maksas. Ratiņi pienācās tiem, kam līdz šim to nebija vai bija ļoti veca izlaiduma. Daugavpilī šoruden tika atvērta šī fonda Latgales nodaļa. Iespējams, ka ar laiku šeit būs iespējams saņemt arī cita veida palīdzību.

Uz afišēto rudens gadatirgu Preiļos devos ar lielu somu. Burka bija paņemta medum, kanniņa — lauku pienam, kulītes arī, jo lauciniekiem taču jau vajadzēja būt piematušiem putrainus un kviešu miltus — svaigus, smaržīgus, baltus. No tirgus soļoju, nikni skandinādamā tukšos traukus un somā grabinādama jaunus flomāsterus. Tirgus bija gan pilns ar dažādām tēvzemes, ainiņzemes un austrumzemju rūpniecības precēm, bet laucinieki ar savu produkciju te nebija atrodam. Pārdošanā manija tikai nedaudz augļu kociņus. Pietiekošā izvēlē bija arī... kucēntipi.

Medus vietā pilsētas centrā pie universālveikala sienas nopirku krējumu, uzmanīgi aizlaipojot garām tieši uz asfalta noliktajiem biežpiena sainišiem...

Aglonas vidusskolā ir sava atsevišķa apkure, skolu kurina jau kopš pirmajiem aukstumiem, un ar dzīvesprieks līdz ar to lielāks. Gan mācīties, gan atpūsties.

Ar jahtu, plašu uzvedumu notika jaunā, desmitklāsnieku uzņemšana vidusskolā.

7.-12. klašu skolēni brauca ekskursijā pa maršrutu Cēsis — Brāķi — Ērgļi — Preiļi, no Gaiziņkalna sajūsmīnoties par mūsu joprojām skaidro zemīti.

Skolā viesojās divi skolotāji no Šveices. Precīzāk, viņi cemojās skolotājas Valentīnas Jasevičas ģimenē, bet, izmantojot izdevību, skola viņus ielūdza pie sevis. Šveicieši stāstīja par savu zemi, rādīja slaidus, skanēja dziesmas.

Aglonas vidusskolas skolēni arī pelnījās rudens darbos sabiedrības «Arpa» un «Ainava», palīdzēja bazilikai pārļaut kartupeļus.

Līvānu 1. vidusskolā ieešana vidusskolēnu kārtā bija organizēta Dantes «Dievišķās komēdijas» veidā — izejot visus elles lokus.

L.Sila

«Dzīvokļus sāksim apkurināt...»

Tā «Novadniekam» teica Preiļu municipālā uzņēmuma «Siltums» vadītājs Jānis Anspoks. Šodien siltumam vajadzētu ienākt jau visos dzīvokļos. Protams, sākumā var būt tehniskas kļūmes, taču divu, triju dienu laikā silti kļūstot visās mājās. J.Anspoks pastāstīja, ka visas katlu mājas ir gatavas apkures sezonai, izņemot to, kas atrodas Cēsu ielā. Tur viss vajadzīgais esot sarūpēts, bet nav pabeigta katlu mājas celtniecība, jo nepieciešama nauda, par ko darbus veikt. J.Anspoks uzskata, ka katlu mājas remontu varētu pabeigt šomēnes, un tad namus apkurināt varētu sākt ar 1. novembri. Ja tikai būtu nauda...

Siltumu nesapeņšot tie uzņēmumi un iestādes, kuri nav norēķinājušies par apkuri iepriekšējā sezonā. Piemēram, viesnīca, kurā pagai-

dām saimnieko akciju sabiedrība «Tauma», sporta klubs «Cerība». Tikai daļēji par siltumu samaksājuši nomnieki, kuri apsaimnieko bijušo rajona sadzīves pakalpojumu nama ēku, tāpēc arī tai, iespējams, siltums netiks padots, kā arī centrālajai rajona slimnīcai, ugunsdzēsējiem. Apkurei pagaidām netiks pieslēgti veikali, sabiedriskās ēdināšanas un tirdzniecības centrs (tā vēlēs šo namu saimnieki), kā arī rajona centrālā bibliotēka.

Turpinās diskusija par to, vai Preiļu siltumtīklu uzņēmumam vajadzētu saņemt līdzekļus no rajona budžeta. J.Anspoks pastāstīja, ka uzņēmumu apmeklētājs rajona valdes loceklis deputāts J.Liepa no Līvāniem. Rajona valde gatavojoties šo jautājumu vēlreiz apspriest. Kamēr runasvīri spriež, tikmēr

nauda siltumtīklu uzņēmuma kasē neienāk. Un ja neienāks, tad, protams, būs jārēķinās ar lielākiem procentiem bankām un augstāku maksu par apkuri arī budžeta iestādēm.

«Siltums» aprēķinājis, ka imniekiem (iedzīvotājiem) par apkuri šoziem mēnesī vajadzētu maksāt Ls 0,23 par vienu kvadrātmetru kopējās platības. Par siltu ūdeni pagaidām būs jāmaksā Ls 1,34, rēķinot uz vienu ģimenes locekli.

Uzņēmums «Siltums», tāpat Preiļu pilsētas iedzīvotāji, tomēr joprojām ar zināmu cerību raugās uz rajona valdes ēkas pusi, gaidot, ka valde kaut mazliet ies pretī un iedalis līdzekļus arī no budžeta.

A.Iļina

Vēsturisks notikums

Tā Saunas pagasta deputāti, kuri bija sapulcējušies uz sesiju 14. oktobrī, raksturoja pēcpusdienas notikumus, kad apseveca divas zemes lietotājas ar mantojamo platību saņemšanu īpašumā. Tās bija Janīna Rožuleja — medīke, kura līdz šim dzīvojusi Rīgā, bet tagad viņai pieder tēva viensēta Stikānos, un Genovefa Soldatenkova no Jēkabpils, kura ieguva dzimtas īpašumus Gribinānos.

Saprotama cilvēka tieksme pēc patstāvības, pēc savas zemes un mājas — viņu vēcākjiem tādas bija. Lai arī ne sevišķi liela bija rocība, tomēr šīs zemiņieku ģimenes tika galā ar galveno uzdevumu — uzturēja sevi un palīdzēja valstij. Kad pāri Latvijai vēlās kolektīvizācijas vilnis, viņām nācās savu personisko dzīvi iekārtot citur. Atgriezušās pēc gadiem, atrada gan izputējušas mājas, gan tālu izkliedusos radus. Jaunās saimnieces tagad atkal pilnas apņēmības atjaunot īpašumu kādreizējo spožumu.

Rajonā pirmās zemieces, kurām zeme piešķirta īpašumā, sirsnīgi sveica Valsts zemes nodaļas speciālistes īpašumtiesību atjaunošanas un kadastra jautājumos Regīna Romanovska un Astrīda Simanoviča, pagasta deputāti un atbildīgie darbinieki.

Pagasta valdes priekšsēdētāja Emīlija Kokorīte pastāstīja, ka tikpat spārīgi zemes īpašumu saņemšanai gatavojas arī citi iedzīvotāji, ka desmit no viņiem jau savākuši gandrīz visus dokumentus.

A.Rancāns

Ar aukstumu var cīnīties

Tā apgalvo Latvijas un Kanādas kopuzņēmums «A.E.I.». Un tiem, kas dzīvojamās telpas nevēlas apsildīt ar petrolejas sildaparātiem, piedāvā mūsu gadsimtam atbilstošākas ierīces. Tie ir elektriskie sildītāji, kurus Kanādas iedzīvotāji savā dzīvoklī saņem tāpat kā mēs — centrālās apkures radiatorus.

Latvijas iedzīvotājiem tiek piedāvāti divu dažādu jaudu sildītāji. 0,75 kw sildītājs domāts telpām, kuru lietums līdz 14 kvadrātmetriem. Tā cena ir Ls 22. Savukārt 1 kw sildītājs lieliski apsilda pat 22 kvadrātmetrus lielu telpu. Tas maksā Ls 34. Abos gadījumos telpas griestu augstums ir 2,75 m.

Sildītājus darbojas pēc konvekcijas principa. Tam ir autonoma sistēma, kas pasargā pret sildelementa pārkaršanu, tas nozīmē, ka sildītājs nevar aizdegties.

Sildītājam ir termoreleja bloks, uz kura iespējams noregulēt noteiktu temperatūru. Sildierīce strādā, līdz telpā sasniegta šī temperatūra un

taid automātiski izslēdzas. Kad gaisā telpā ir atdzisis par 3 grādiem, sildītājs ieslēdzas, patērējot elektroenerģiju, kas nepieciešama tikai telpas uzsildīšanai par trim grādiem.

Garantijas laiks automātikas blokam ir viens gads, bet sildelementam — pieci gadi.

Vēl «A.E.I.» pārdos arī jaudīgākus (3-50 kw) sildītājus, kas piemēroti ražošanas telpu noliktavu un nelielu cehu apsildīšanai. Firma piedāvā arī jaunas tehnoloģijas apsildes ierīces privātmājām. Tās izmantos starpību starp āra gaisa un telpu temperatūrām, dažādos ūdens līmeņus, kā arī dažādos zemes dziļumus. Lai viss iepriekšminētais neliktos finansiāli neiespējami, jāpiebilst, ka šīs apsildes ierīce patērē tikai tik daudz elektroenerģijas, kas nepieciešama, lai darbīnātu elektromotoru, kas silto gaisu izplata mājā. Interesenti var zvanīt pa tālruni Rīgā 463872.

«Latvijas Jaunatne»

Turpinās parakstīšanās uz preses izdevumiem 1994. gadam.

«Novadnieka» abonēšanas cena ar piegādi

Preiļu rajonā:

1 mēnesim Ls 0,43, 3 mēnešiem Ls 1,29, 6 mēnešiem Ls 2,58, 12 mēnešiem Ls 5,16.

Klimats graudu apcirknī?

Daudziem zemkopjiem līdz ar citām rūpēm radušās jaunas — kā uzglabāt izaudzētos graudus. Bieži vien tas tiek darīts pielāgotās telpās, kurās nav šai vajadzībai piemērota mikroklimata.

Drošai glabāšanai nepieciešams iespējami samazināt graudu bioloģisko aktivitāti, ko nosaka to mitruma saturs, kā arī glabātuvēs gaisa mitrums un temperatūra. Uzskata, ka ilgstošai uzglabāšanai paredzēto graudu mitrums nedrīkstētu pārsniegt 14%, bet telpas gaisa relatīvais mitrums — 70%. Šādos apstākļos glabāti graudi saglabā augstu dzīvību un tajos neieviešas pelējuma sēnītes, kā arī citi patogēnie mikroorganismi.

Apmēram 40% no graudu masas tilpuma aizņem gaisa, kas satur zināmu daudzumu ūdens tvaiku un nodrošina graudu siltuma un mitruma apmaiņu ar apkārtējo vidi. Starp graudiem esošā gaisa mitrums ir atkarīgs no graudu mitruma un temperatūras: graudu temperatūrai paaugstinoties

ties par 10 grādiem, gaisa mitrums starp tiem paaugstinās par apmēram 3%. Ja graudu mitrums ir 14%, tad starp tiem esošais gaisa ir pietiekami sauss, lai nesāktos aktīva mikroorganismu darbība. Ja graudu mitrums ir tikai nedaudz lielāks, tad pat nelielas vides temperatūras svārstības izraisa starp graudiem esošā gaisa relatīvā mitruma paaugstināšanos virs 70%, radot labvēlīgus apstākļus mikroorganismu atīstībai.

Graudiem ir apmēram 5 reizes lielāka siltumizolācijas spēja nekā betonam. Zemās siltumvadītspējas dēļ graudi lēni pieņem apkārtnes temperatūru — diennakts gaisa temperatūras svārstības par 10 grādiem diennakts laikā izraisa temperatūras izmaiņas: graudu masā 10 cm dziļumā tikai par 1 grādu. Ja graudu masa pakļauta temperatūras svārstībām, tajā rodas gaisa konvekcijas plūsmas, kas izraisa mitruma satūra izmaiņas dažādās sabērūmā vietās. Tam nav sevišķi lielas nozīmes, ja vien temperatūras

svārstības nav pārāk lielas un graudus neglabā pārāk ilgi. Problēmas ar mitruma kondensēšanos — «svišanu» — rodas, siltiem graudiem saskaroties ar vēsa gaisa plūsmu vai aukstām virsmām, vai arī siltam gaisam blīvi pieplūstot vēsiem graudiem, kuru temperatūra ir zem rasas punkta.

Lai ilgstoši un droši saglabātu labas kvalitātes graudus un nepieļautu to bojāšanos, glabāšanas laikā jā rūpējas par noliktavu telpu un graudu temperatūras svārstību iespējamu samazināšanu. To panāk:

— izvēloties glabātuvu telpas, kas celtas no materiāliem ar zemu siltumvadītspēju (koka, betona), ir sausas un vēdināmas

— piemērojot graudu glabāšanas telpas, izdarā to siltumizolāciju (ripors, fibrolīts),

— glabājot graudus iespējami lielā sabērūmā, lai samazinātu apkārtējā gaisa ietekmi.

Vilnis Kažociņš,
agrometeorolģis

Līvānu ziņas

Pilsētas valdē

Pēdējās dienās notikušas vairākas Līvānu pilsētas valdes sēdes. Svarīgākie lēmumi pieņemti apkures jautājumā. No Līvānu bioklimiskās rūpnīcas pilsētas bilancē tiek pārņemta katlu māja. Muncipālajam uzņēmumam «Siltumtīkli» uzdots izstrādāt apkures kalkulāciju, tarifus un izveidot apkures režīmu.

Līdz valdības lēmuma pieņemšanai apstiprināts apkures pagaidu tarifs Ls 0,26 par vienu kopējās lietderīgās platības kvadrātmetru, ieskaitot lodžijas. Par karstā ūdens padevi katram iedzīvotājam būs jāmaksā Ls 2,10 mēnesī.

Noteikti arī kritēriji apkures sezonas uzsākšanai. Tas notiks, diennakts vidējai temperatūrai krītot līdz -7 Celsija grādiem.

Valdē izskatīja Līvānu pilsētas pareizticīgo draudzes pieteikumu kādreiz tai piederējušā zemes gabala un ēkas Līvānos, Preiļu ielā 7 atdošanai. Tika nolemts piešķirt draudzei īpašuma kompensāciju, jo zemes gabals apbūvēts ar individuālajām dzīvojamām mājām, bet ēka ar 1986. gada izpildkomitejas lēmumu piešķirta līvāņiem Intim Svīrkim.

Ar vairākiem lēmumiem apstiprināti darba laiki tirdzniecības uzņēmumiem, kā arī akceptēti trīs jaunuzceltu individuālo dzīvojamu ēku pieņemšana akti. Atļaujas nodarbošies ar individuālo darbu izsniegtas Teklai Puškei, Leontīnei Fominai, Veltai Kukurūzai un Līlijai Konstantinovai.

Latvijas nedzirdīgo apvienībai «Larna» izsniegta licence azartspēļu rīkošanai Līvānu pilsētā.

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību «IST» piešķirtas telpas ēkā Stacijas ielā 1 šūšanas uzņēmuma izvietojšanai. No meliorācijas uzņēmuma pilsētas bilancē pārņemta kopmītnes ēka Smiļšu ielā 3.

Varam iet pie «Monikas»

Bijušā Līvānu bērnu darza «Saulīte» kādreizējā ēdnīcā SIA «Aldeks» nesēn atvērusi kulinārijas veikalu «Monika», kas jau pāguvis iemantot apkārtējo namu iedzīvotāju ievēību. Arī jaunie kaimiņi — bērnu mūzikas skolas skolotāji — atzinīgi izsakās par piķumu kvalitāti. Šeit var iegādāties gaļas izstrādājumus, tortes, pīrādziņus un citus gardumus. Vēl pārdošanā diezgan lēti ir divu veidu medus.

Līvānu tirgū

Līvānu tirgū vakar daudzi pārdevēji cenas nosauca vēl «repsīšos», lai gan tie jau pieder vēsturei. Izzūd ne tikai Latvijas rubļi, bet samazinājies arī piedāvājums tirgū. Vakara rīta pusē lītas piena maksāja 7,5, krējuma — 50, dzērveņu — 35 santīmus, kilogramu biežpiena varēja nopirkt par 25, sviesta — 80, kartupeļu — 4, burkānu — 10, rutku — 8, tomātu — 40, ābolu — par 4 santīmiem.

Nesen no Venēcijas dārzeņu tirgus atgriezies turp speciāli komandētais «Novadnieka» korespondents. Salīdzināšanai sniedzam turienes cenas, kas no līrām pārreķinātas latos: kilograms kāpostu, tomātu, zaļo salātlapu, persiku, zaļo piparu, meloņu — Ls 1,15, vīnogu — 77 santīmi un plūmju — viens lats. Citās kālijās ziņas — kādā no tuvākajiem laikraksta numuriem.

Kāda labi informēta persona Līvānu tirgū «Novadniekam» pastāstīja, ka viena no Saeimas frakcijām esot nolēmusi iesniegt likumdošanas iniciatīvu sakarā ar nesenā rakstu mūsu laikrakstā: «Vai tētis būs svītrīns?». Tas tiešām nekur nederot, kā arī ļaunībā piedziņotam bērnam dzimšanas apliecībā ailē par tēvu ievēlāmā svītra. Tādēļ frakcija ierosināšot šajā ailē ierakstīt tā Latvijas prezidenta vārdu, kurā laikā bērns būs sarūpēts.

V.Gercāns

«Vai Preiļu rajonā kādam ir vajadzīgs zemes īpašums?»

♦ Tā jautā rajona Valsts zemes dienesta nodaļas priekšnieks Antons Valainis. Kāpēc? Uz to un vēl citu, kas interesē topošos zemes saimniekus, viņš atbild šīs dienas «Novadnieka» intervijā.

— Laikraksts publicējis daudz interviju ar mūsu valsts zemes dienesta darbiniekiem par pastieģānos noformēt dokumentus zemes iegūšanai īpašumā, tomēr līdz šim reti kurš atsaucies, tāpēc rodas jautājums, ko uzdevu. Jo vairāk tāpēc, ka citos rajonos jau daudz kas padarīts. Ja kāds negrib atjaunot īpašuma tiesības, tad no tām jāatsakās oficiāli.

Bet tiem, kas grib atjaunot zemes īpašumtiesības, katram pašam (var arī pagasta valde savākt no vairākiem cilvēkiem) nepieciešamie dokumenti jāiesniedz mums. Ja tie būs pareizi noformēti — viss kārtībā, bet kļūdainos nāksies pārstrādāt. Pie mums jāgriežas arī tiem, kuriem viņu lietojamās zemes platības vēl nav nospraustas dabā.

— Precizēsim. Cilvēks, kas nolēmis likumīgi iegūt savā īpašumā zemi, pagastā savāc nepieciešamos dokumentus un brauc pie jums. Te, Preiļos, viņam paskaidrosiet, kas ir kārtībā un kas vēl varbūt būs vajadzīgs, tad viņa lietas tālāk kārtosiet jūs, lai cilvēks kļūtu zemes īpašnieks. Tieslietu ministrija teju teju Preiļos atvērs zemesgrāmatu nodaļu. Tātad problēmu nav?

— Nav. Bet ja tik kūtri, kā līdz šim, notiks dokumentu kārtošana, tad zemesgrāmatu nodaļai nebūs ko darīt. Visā republikā atjaunojas šis darbs. Un kas ir interesanti — par zemes īpašumiem vairāk interesējas lielo pilsētu iedzīvotāji, bet ne zemnieki.

— Lauku ļaužu galvenā rūpe līdz šim bijusi ražas novākšana, zemes aršana un ziemāju sēja, tāpēc do-

kumentu kārtošānu viņi, varbūt, atlicinājuši uz ziemu. Derētu atgādināt, kādi tad dokumenti vajadzīgi zemes īpašuma noformēšanai?

— Pirmais ir paša iesniegums, tad izziņa no Latvijas Valsts vēstures arhīva. Var būt arī citi īpašumu līdz 1940. gada 21. jūnijam apliecinājoši papīri, tomēr arhīva dokuments ir galvenais. Jābūt jau dabā parādītām robežām. Ja to nav, varam organizēt ierādīšanu. Ja ir domstarpības par mantinieku loku, vajadzīgas dzimšanas un miršanas apliecības. Tālāk seko pagasta sesiju vai zemes komisiju lēmumi par zemes piešķiršanu īpašumā vai lietošanā. Un tas arī viss. Jā, jāuzrāda arī pase, jo mums jāieraksta personu kodu un citas ziņas.

— Bet kā ir ar zemes pirkšanu?

— Patlaban par naudu zemi nevar nopirkt. Līdz 1996. gada 31. decembrim to var izdarīt tikai par sertifikātiem. No 1997. gada 1. janvāra un līdz 2000. gada 31. decembrim zemi varēs pirkt gan par sertifikātiem, gan par skaidru naudu, pēc tam — tikai par naudu. Sertifikāts ir ļoti izdevīgs zemes un dzīvokļu iegādei, un tikai. Lielu uzņēmumu par sertifikātiem diez vai iespējams privatizēt.

— Cik tad sertifikātu vajag, lai tiktu pie kāda zemes gabala?

— Ar šādu jautājumu vislabāk griezties Rīgā, Doma laukumā 4, piektajā stāvā 508. istabā, tur ir Zemes hipotēku bankas pārstāvis Strujēvica kungs, kas kārtos šīs lietas, viņa tālrunis — 226428. Zemes dienests ar šiem jautājumiem nenodarbojas, tāpēc negribu same-

loties un nosaukt kādu cenu. Tā būs atkarīga no daudziem konkrētiem apstākļiem uz vietām.

— Kā rīkoties, ja, teiksim, esmu pieteicies uz pēdējo termiņu — 1996. gadu, man ir tikai arhīva izziņa un pašrocīgi uzrakstīts iesniegums?

— Ja zeme nav aizņemta, bija pagasta rezervē, var kartot citus dokumentus. Ja tā bija jūsu īpašums vai mantojums un iekļauta pagasta zemes ierīcības projekta, problēmu nebūs. Ja zeme jau iedalīta citai fiziskai personai, jums izmaksās tikai kompensāciju vai līdzvērtīgu platību piedāvāsim citur. Ja tikai «nenogulējāt» 1992. gada 31. decembra termiņu. Citos gadījumos, diemžēl, zemi nāksies pirkt.

— Zemes īpašumtiesības tiek atjaunotas arī pilsētās...

— Noteikumi ir tādi paši, kā minēju. Bijušajiem īpašniekiem un pirmās pakāpes mantiniekiem īpašumtiesības tiek atjaunotas bez maksas, citiem — par mērenu atlīdzību, uzrakstot garantijas vēstuli. Kad mums būs pietiekami līdzekļu, šo naudu atmaksāsim.

Zemes lietas pilsētās ir sarežģītākas nekā laukos, tātad jautājumu risināšana jāsamāc ātrāk. Mums nav plānu dokumentu, tāpat arhīvu izziņu.

Ar zemes īpašumu atjaunošanu mūsu nodaļa nodarbojas Reģina Romanovska. Viņu lauksaimniecības departamenta mājā var atrast 14. kabinetā no pirmdienas līdz ceturtdienai parastajā darba laikā.

Sarunu pierakstīja A.Rancāns

■ Kazas Vidsmuižā (30. gadi).

■ 30. gados arī Latgalē spēlēja teatri.

Kad lietaskoks lietā likts

Latvijas Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja direktora vietnieks zinātniskajā darbā Mārtiņš Kuplais un sektora vadītāja etnogrāfijas nodaļā Īrisa Priedīte kopā ar Preiļu vēstures un tautas lietišķās mākslas muzeja darbiniecēm Silviju Ivanovsku un Reģinu Pastari veica zinātniskos pētījumus mūsu rajonā. Viņu uzmanības centrā bija pinumi, sprēsliņas, virvju višanas rīki un vienkoča laivas tautā dēvētās par dubicām.

Šis darbs sākās ar muzejā uzkrāto priekšmetu izpēti. Etnogrāfijai kā zinātnes nozarei, kas pēta tautu un to kultūru veidošanās vēsturi, ir savi specifiski avoti un darba metodes, no kuriem atsevišķo problēmu un tēmu pētnieki izvēlas sev vajadzīgo sastāvu. Vienlaikus etnogrāfijai nākas izmantot arī daļu no radniecīgo disciplīnu — arheoloģijas, vēstures, valodniecības un folkloras avotiem. Etnogrāfiskajā ekspedīcijā tika vākti teicēju stāstījumi un materiālu vācēju novērojumu pieraksti, fotouzņēmumi un zīmējumi. Jāpiebilst, ka darbs ekspedīcijās etnogrāfijai ir arī ļoti vērtīgs profesionāla pētnieka pieredzes uzkrāšanas paņēmieni. Tieši ekspedīcijās izkoptā saasinātā uztvere un iegūtie priekšmeti palīdz apjaust, izprast un vajadzības gadījumā rekonstruēt vielu, strādājot ar fragmentu citu avotu (vēstures dokumentu, ikonogrāfisko, arheoloģisko, valodas, folkloras) materiālu.

Ekspedīcijas dalībnieki fiksēja zemnieku, amatnieku un mājropnieku materiālās kultūras objektus; ēku, iedzīves priekšmetus, darbnīcas, darbarīkus, apģērbu. Pateicoties samērā precīzajiem zīmējumiem, uzņēmumiem un fotouzņēmumiem, ekspedīcijas vākums kopumā ļauj izziņēt arī pētnieku apvidū materiālās kultūras vietējās saknes un iedzīvotāju kultūras sakaru virzienus.

Jānis Vaivods Vanagos gadiem ilgi vāc materiālus par nacionālajiem partizāniem. Varētu pat publicēt grāmatas. Viņš ir uzkrājis daudz ziņu par mazpulkkiem, skolu vēsturi, par katolu jaunatnes biedrību. Šeit jau būtu jārunā par savdabīgu mājas muzeju.

Kādreizējais kāzu muzikants Jānis Patmalnieks no Vilcāniem uzdevinājis muzejam virvju višanas iekārtu. Savukārt Rozālijas Prikules stāstījums par vecās sādžas vietu rosināja ekspedīcijas dalībniekus padomāt par tās iekļaušanu pieminekļu sarakstā.

Interesants sarunu biedrs bija Rudzātu pagasta Alksniešu mājas saimnieks bitenieks Jānis Skraučs. Viņam padomā ir atjaunot veco krucifiksu. Johanna Pauniņa no Brūveru mājām uzdāvināja etnogrāfijai bezmēnu.

Ļoti saistoša izvērtās ciemiņu viesošanās pie Jevģēnijas Šķesteres Vidsmuižā. Rīdzinieks negaidīti pārsteidza mājas mātes darbošanās ar istu kodaļu. Viesi bija stāvā sajūsmā. Bet Preiļu muzejs šeit papildinājās ar vairāk nekā pussimtu fotogrāfiju (*divu reprodukcijas šodien publicējam*). Pastkartes ataino gan dzimtas dzīvi, gan Vidsmuižas vēsturi. Tajās var redzēt gan kāzas, gan Mātes dienas svinības, gan skolas pamatu likšanu, gan... Vārdu sakot, kā dzīva tajās uzplaukusi pagasta vēsture.

Necerēts ieguvums pētnieku sagaidāja Zeimuļu sādžā. Kazimirs un Eleonora Tretjuki uzdāvināja labi saglabājušās ceļu jostas. Tās papildināja muzeja kolekciju, kurā ar sekmēm bija pārstāvēta Valmieras muzeja republikāniskajā jostu izstādē.

Zīmīga bija zinātnieku tikšanās ar citu meistarību Eduardu Slūku Sīlkalna pusē. Arī šodien meistars veic pasūtījuma darbus. Bet materiāls tiem vākts pirms gadiem simts. Sena un vēsturisku uzmanības vērtība bija arī cirvi cirstā pirtīņa Kalna Aizupiešos, kuru savulaik deva pašāgā Valentīna Šūšāne māte.

Nākošo ekspozīciju vākums tika iegūti kā atsevišķi priekšmeti (piemēram, no vienas personas parasti iegūts viens vai daži priekšmeti, bet nekād veids atsevišķa darba cikla rīku komplekts). Šos robus muzeja darbiniecēm nāksies aizpildīt nākošo ekspedīciju laikā, lai priekšmetu vākšanai un komplektēšanai nebūtu gadījuma raksturs.

Voldemārs Romanovskis

Ceļā uz bankrotu?

Par un ap Preiļu siera rūpnīcu

5. oktobrī, kā «Novadnieks» jau informēja, zemkopības ministrs Jānis Kinna bija sapulcinājis valsts privatizējamo piena pārstrādes uzņēmumu vadītājus un privatizācijas komisiju priekšsēdētājus, lai iepazītos ar šī procesa gaitu. Izrādījās, ka privatizācijai daudz maz gatavs tikai Valmieras piena kombināts un vēl daži, bet visgrūtāk iet Latgalē. Tikties ar ministru bija aizbraukuši arī Preiļu siera rūpnīcas direktors Viktors Solovjovs un privatizācijas komisijas priekšsēdētājs, lauksaimniecības departamenta vadītājs Jānis Vucēns. Pēc viņu atgriešanās tīkros ar rūpnīcas direktoru Viktoru SOLOVJOVU.

— Klist baumas, ka ne tikai piena piegādātāji, kuri nav saņēmuši naudu jau no vasaras vidus, bet arī daudzi citi labāk redzētu jūsu uzņēmumu bankrotējam, nekā domāt par tā saglabāšanu un uzturēšanu vienā kādā formā. Ko par to saka direktors?

V.Solovjovs: — Visi piena pārstrādes uzņēmumi Latgalē ir tādā situācijā, ka savu produkciju ražo tikai noliktavām. Piens ienāk, tas ir jāpārstrādā, bet produktiem nav noieta. Mums jāiegūst līdzekļi, transporta, rezerves daļas, mazgāšanas līdzekļi un visā citā. Kas vajadzīgs: uzņēmuma darbības uzturēšanai, pāri nepāliek pat strādnieku algām — paši arī neesam saņēmuši algu no tā paša laika, kad sacietis parāds piena piegādātājiem. Nedēļā saražojam vairāk nekā 100 tonnas siera, bet realizēt izdodas tikai piekto daļu. Uzņēmuma pašlaik ir četrdesmit divi izceļa vagoni nerealizēti, siera un desmit vagoni sviests. Tātad, vesels viltiena satāvs! Lielai daļai šo produkciju realizācijas termiņi jau garām. Ja tā

tas turpināsies, rūpnīca būs spiesta apstāties. Un bezspēcīgi būs ko izdarīt kā valsts, tā akciju sabiedrība, ko paredzēts izveidot.

Protams, siera rūpnīcai piedāvā kredītu, taču pirmām kārtām tā nav norēķinājusies par iepriekšējiem, otrkārt, jaunie procenti ir tik augsti, ka visi iegūtie līdzekļi aizplūst tikai to segšanai, līdz ar to stāvokli vēl vairāk sarežģījas.

Ministrs ieteica vairāk uzmanības pievērst Austrumu tirgiem. Padomus dot ir viegli, ja pašam tie nav jāpilda. Mūsu rūpnīca ļoti labi izpētījusi šo tirgu un neko labu tur neatrod. Pieprasījums tāpat nav liels, turklāt NVS nauda nav konvertējama.

Par iespaidiem no sarunas ar ministru V.Solovjovs teica:

— No mūsu zonas, runājot par privatizāciju, labākā stāvoklī ir Krāslavas sausā piena uzņēmums, kurš realizējis 55 procentus akciju, tad sekojam mēs ar 23 procentiem, daugavpīliešiem parakstītas tikai 18 akcijas, kas ir mazāk par vienu procentu, Rēzekne praktiski šo darbu nav sākusī, ļoti slikti iet Jēkabpīlī, kaut arī privatizācijas pirmais posms noslēdzies.

Ja runājam par kategorijām, kam tiek piedāvātas akcijas, tad mūsu piena piegādātāji parakstījušies uz 40 procentiem no viņiem atvēlētā skaita, uzņēmuma darbinieki — uz 20 procentiem, no mums atļautā daudzuma. Sliktāk ir ar piena piegādātājiem kaimiņu rajonos — no 45 procentiem piedāvāto akciju pārdotas tikai 22, kas ir pusprocenti. Ja šie rajoni neatbalstīs, tad privatizācija var arī nenotikt. Iespējams arī tas, ka rūpnīca būs jāiznīcina pa daļām uz vietās vai to iegādāsies kāda ārējuma firma.

— Pašlaik rūpnīcas liktenī,

tātad, kardināli uzlabot vairs nespēj neviens, runa var būt tikai par to, kā ar mazākiem morāliem un materiāliem zaudējumiem saglabāt to līdz labākiem laikiem. Agri vai vēlū piena ražotājiem būs jāapvienojas, jo mūsu dienās pagastu piensaimnieku biedrības, kuras veidojas, bet kurām nav nekādas materiālās bāzes, būs spiestas savu izdzīvošanu balstīt ar kopīgiem spēkiem. Un šīs problēmas jārisina valsts mērogā.

— Piekritu, — sacīja direktors, — ka pagastu piensaimnieku sabiedrības transformēties par vienu visa rajona organizāciju, bet tai būs vajadzīga arī moderna fabrika. Man bažas rada tas, ka šobrīd Preiļu siera rūpnīcas likteņa izlemšanu grib piesavināties daudzi, no tā nekā labs nav sagaidāms. Mūs var apvainot visādos grēkos, piedraudēt pat ar izrēķināšanos, kā to jau darījuši vairāki zvanītāji, tomēr tikai tagadējais uzņēmuma kolektīvs, kurš dara visu, spējīgs noturēties tādā līmenī, lai nevajadzētu bankrotēt.

Meklējam savu ražojumu realizācijas ceļus, jau mazliet varam ko darīt parāda samazināšanā piena piegādātājiem. Ja būs daudzi gribetāji komandēt, bet neviens ne pār ko nealbidēs, tad atliks padoties liktenim.

Ar direktoru vienprātis ir arī citi šī uzņēmuma ļaudis. Pienu tomēr mūsu rajonā turpinās ražot, lai arī paliks tikai zemnieku saimniecības. Lai kāda būs piensaimnieku organizācijas forma, viņiem tomēr būs vajadzīgs pārstrādes uzņēmums. Tas tagad it kā atrodas bezdibēna malā, ar niecīgu piepūli var nogrūst, piespiest bankrotēt, bet var arī kopīgiem spēkiem noturēt, palīdzēt izkļūt no šī kļūmīgā stāvokļa.

A.Rancāns

MĀCĀS SKOLOTĀJI

Noturēties līmenī, nepazaudēt darbu konkurenci apstākļos, iegūt augstāku un labāk apmaksātu kategoriju, — tas viss liek arī skolotājiem daudz domāt par savu pašizglītošanos. 1. oktobrī Daugavpils Pedagoģiskajā universitātē ieradās ļoti daudzi Latgales un arī mūsu rajona skolotāji, kas vēlas iegūt likumīgas tiesības mācīt otru svešvalodu — angļu valodu. Pēc angļu valodas skolotājiem tagad skolās ir liels pieprasījums, daudzi skolotāji to māca, paši nebūdami sagatavoti vajadzīgā līmenī. Uz Pedagoģiskajā universitātē rīkoto kursu sākumu ieradās tik daudz gribētāju, ka visus nebija iespējams uzņemt, nācās izturēt atlasu. No Preiļu rajona šajos divgadīgos angļu valodas kursus tika pieņemti trīs cilvēki. 2. vidusskolas un viens Priekule pamatskolas skolotājs. Šoreiz neuzņemtos augstskolas vadība mērķa, ka varbūt pēc jaunā gada tiks organizēta šāda otra divgadīga grupa. Kursi ir maksas, taču skolotāji ir ar mieru maksāt, lai iegūtu likumīgas iespējas mācīt angļu valodu.

Pagājušajā nedēļā uz semināru skolu valdē pulcējās priekšmetu metodisko apvienību vadītāji, lai kopā ar valsts inspektoru J.Lozdu un valdes priekšsēdētāju A.Zagorski pārrunātu savas rūpes. Šonedēļ metodisko apvienību vadītājiem dosies uz četrus dienu kursiem Rīgā.

Metodisko apvienību vadītājiem pieaugusi atbildība. Viņiem tagad būs jāseko ne vien tam, lai gludi rītu attiecīgā priekšmeta mācīšana, bet arī, kā norit sertifikācija. Tas ir, skolas direktors nevarēs novērtēt kāda skolotāja darbu tikai pēc saviem ieskatiem, raksturojums būs jāuzrāda arī attiecīgā priekšmeta apvienības vadītājam.

Vakar sāksies ilgi gaidītie kursi latviešu valodas un literatūras skolotājiem. Tos veselū nedēļi vadīs lektori no Izglītības attīstības institūta. Arī šo kursu beigšana tiks ņemta vērā, nosakot skolotāju kvalifikāciju. Kaut arī mācīšanās ir padārgs prieks, daļu izdevumu sedz skolu valde, pa divi ar pusi latu maksā paši skolotāji.

L.Rancāne

Galēnu skolas skolotājs Janis Upenieks ar savu šoļotāju komandu.

Nāk rudens ar Latvijas rekordu

Agrā pavasarī ar startiem Preiļu pilsētas ielās daudzi republikas spēcīgākie šoļotāji un arī jaunie sportisti, kuri par tādām tikai sapņo kļūt, uzsāka vasaras sacensību sezonu. No 3. aprīļa pagājis pusgads, aizvadīts daudzas un dažādas sacensības.

Tukumnieks Modris Liepiņš startēja pasaules čempionātā Stutgartē un 50 km distancē finišēja 25. vietā, savukārt Murjāņu sporta ģimnāzijas audzēknis Aigars Fadejevs mūsu valsti pārstāvēja pasaules junioru čempionātā Sansebastjanā, ierindojoties 11. vietā. Abus pallaban spēcīgākos Latvijas šoļotājus 9. un 10. oktobrī varēja vērot distancē arī preiļi.

Jā, bet kur tad mūsējie, varētu tajā lasītājs. Ilona Skujai, pēc testēšanas LVU žurnālistikas fakultātē, grūti atrast laiku un spēkus nopietniem treniņiem. Normunds Ivzāns sezonu sāka ar piedalīšanos pasaules čempionātā krosā Spānijā un beidza šīs dienas ar startu pasaules čempionātā pusmaratonā Beļģijā. Pa vidu startēts gan Šveicē, gan Francijā, protams, arī mūsmājas, taču tikai skriešanā. Klusībā ceru, ka mēs vēl tomēr redzēsim abus talantīgos sportistus arī šoļošanas trasē.

Bet šoruden nopietnu konkurenci Modrim izrādīja galēniecis Aigars Salenieks, kurš palabā studē Policijas akadēmijā un prot savienot sportu ar mācībām. SK «Cerība» stadionā 3 jūdžu distancē tikai lielā sacensību pieredze jāva Modrim «aiznest kājas» priekšpēdējā apli drošā atstatumā. Aigars atpalika par 6,2 sek. Modrim Liepiņam jauns Latvijas rekords šim mūsu stadionos neierastajā distancē — 20 min. 18,8 sek. Tikai nedaudz atpalika arī valmierietis Sergejs Lapsa un jau minētais Aigars Fadejevs. Šis šoļojums bija kā sacensību «nagla» un zēl, ka tik maz skatītāju to redzēja, bet, ticiet man, cīņa tik tiešām bija to vērtā, lai sestdienas vakarā uz pāris stundām ierastos stadionā.

Pārējās distancēs šoreiz bija izteikts līderu pārsvars. Vienu jūdži krietni ātrāk par sāncensēm, bet to nebija maz — vesels ducis, veica Galēnu devingadīgās skolas audzēkne Evita Ertē — 8 min. 22. sek. Šo pašu distanci jauniešiem visātrāk nosoloja Ilze Pavlovska no Ogres — 8 min. 02,4 sek., bet sievietēm Anita Liepiņa — 7 min. 29,3 sek. Starp jaunākajiem zēliem labākais no mūsējiem bija Intars Opolais, arī no Galēnu deving-

gadīgās skolas, viņam 4. vieta. Šeit pārliecinoši labākais bija tukumnieks Aivars Kadaks — 8 min. 12,7 sek. Tikpat pārliecinoši 2 jūdžu distancē bija šī gada Latvijas jaunatnes čempions līviņietis Stasislavs Meļņikovs, to veicot 14 min. 54,8 sek.

Otrā sacensību dienā no rīta izgājām centrālajās Preiļu pilsētas ielās, un vismaz retie svētdienas gājēji varēja piecāties par sportistu raito soli. Spītējot uznākušajam lietum, 6 dažādās vecuma grupās tika laboti trases rekordi. Tikai vienu sekundi šoreiz uzvarētājam jelgavietim Mārim Cālmanim zaudēja Intars Opolais 2 km distancē — 10 min. 22. sek. Nav slikti, jo Intaram tas bija tikai otrās sacensības šoļošanā. Otrās bija šoreiz 1 km distancē arī pagājušā gada uzvarētājs Kaspars Briška. Divi sacensību rekordi tomēr tiks pierakstīti uz gada Galēnos. Evita Ertē 1 km nosoloja 5 minūtes 20,2 sekundēs, bet Raitis Tumāns 3 km pieveica 13 minūtes 59,3 sekundēs. Junioriem un jauniešiem 5 km distancē par konkurenci šoreiz pat grūti runāt, Aigars Salenieks arī otrā dienā bija ļoti ātrs — 21 min. 39 sek. Toties nopietni cīnījies ar Liepiņu 10 km distancē šoreiz bija noskaņots Aigars Fadejevs. Nezinu, kā šī cīņa beigtos, ja ne Aigara trauma pēdējā aplī, nācās beigt distanci krietni piekļibojot, palaižot garām arī bausēnieku Ilmāru Saulgriezī.

Jā, Preiļu ielas vairāk piemērotas šoļošanai. Jau laikus varu

informēt šoļošanas draugus, ka nākošgad 2. aprīli Preiļu ielās tik tiešām ir plānots sarīkot Latvijas čempionātu 20 km distancē šoļošanas krosā.

Varbūt tieši sliktā ceļu seguma dēļ mazliet pietrūka līdz trases rekordam Anita Liepiņai 5 km distancē sievietēm — 25.10.2. Ilona Skuja pirms diviem gadiem šo distanci veica nepilnas 3 sekundes ātrāk.

Veterāni mūsu sacensībās šogad, saprotamu iemeslu dēļ, ieradās ne tik kuplā skaitā kā parasti. Ātrākais 5 km distancē bija valmierietis Raitis Lērme — 25 min. 46,1 sek.

Laikam jau banāli tas izklausās, ka sacensības ar katru gadu sarīkot kļūst arvien problemātiskāk. Ja ne Livānu stikla fabrikas mākslinieku un Preiļu keramiķa P.Čerņavskas balvas un piemējas medaļas, ja ne rajona skolu valdes atsaucība programmu un būvju sagādē, tas vienkārši būtu neiespējami. Paldies arī sacensību tiesniešiem, ceļu policijas darbiniekiem, kinoteātra «Ezerzeme» kolektīvam, visus labvēļus pat grūti nosaukt. Viņu vidū, diemžēl, nav mūsdienu jaunbūvētāju. Esmu griezies pēc palīdzības pie vairākiem komersantiem, arī tirgotājiem, kuru veikalu priekšā notika sacensības, bet bez rezultātiem. To, ka gūt varētu arī dodot, tas nu ir galīgi neizprotami šīs šķiras ļaudīm. Neesmu prasījis iestājiem, neesmu pratis palūgt? Palieku cerībā, ka tā.

Jāzeps LAZDĀNS, sacensību galvenais tiesnesis

Vīrieti 10 kilometru starta (no kreisas A.Fadejevs, J.Plotiņš un I.Saulgriezis).

Ziemai acīs skatoties

Kā domājam par bērniem

Dravnieku pamatskolas direktore Evelīna Visocka:

— Varat droši rakstīt — Dravniekolai ar apkuri problēmu nav. Mums ir sava katlu māja, kurināmais iepirkts. Tā pietiks līdz jaunā gada sākumam. Tad iepirksim vēl.

Aizkaines pamatskolas direktore Irēna Meņšikova:

— Jau septembrī ik pārdienas skolu kurinājam. Pie mums ir krāšņu apkure. Malkas sagādāts pietiekami.

Preiļu 1. vidusskolas direktora vietniece Valentīna Mālniece sakumskolā «Auseklītis»:

— Bērniem mācību stundas laikā nosalt gan rokas, gan kājas. Grīda, sevišķi pirmajā stāvā, ir ļoti auksta. Temperatūra telpās atkarībā no laika apstākļiem ir no pieciem līdz astoņiem grādiem. Kad sāk spīdēt saule, telpas nedaudz iesilst. Daudzi bērni slimo.

Galēnu pamatskolas direktore ese Gabrāne:

— Šoruden gribas sākt smaidīt. Nesen izmēģinājām jauno katlu māju, no kuras sildīsīm trīs «līviņietes». Tajās izvietots internāts, darbmācību, informātikas kabinetu 1. klase. Lielo skolas ēku apsildām ar krāsnīm, kurinām jau kopš augusta... Malkas, domāju, pietiks. Derētu briketes, 5-6 tonnas, bet nav līdzekļu to iegādei.

Sīlukalna pamatskolas skolotāja Veronika Meikulāne:

— Dažām krāsnīm bija vajadzīgs remonts, nu tās gandrīz jau kārtīgas. Skolu pēc vajadzības pārkurinām.

Rušonas pamatskolas direktore Janīna Selegoviča:

— Celnieki vārdu turēja, pēc darbiem Aglonā ieradās pie mums, un katlu māja ir tapusi, skolas apsildīšanas iekārtas darbojas. Ogles atvestas. Bet slikti silda. Varbūt vaina arī katlu mājā. Tāpēc teikt, ka visas problēmas atrisinātas, nevaru.

Vārkavas pamatskolas direktore Skaidrīte Spūle:

— Joprojām nav uzstādīts jaunais katls. Firma, kas apņēmusies šo darbu veikt, sola, ka pādarīs laikā. Pašlaik tiek pievesti dažādi materiāli. Pērn darbinājam veco katlu,

L.Rancāne

«Novadnieks» precīzē

«Novadnieka» 5. oktobra numurā publicētajā materiālā «Atklāts «slēpens» spēķonts» bija minēts, ka «Arpa» izsniegts bezprocentu aizdevums — 1,5 miljoni LVR. Sakarā ar to, ka Aglonas kopdarbības sabiedrības «Arpa» vadītājs Jānis Džeriņš apstrīdēja šo faktu, «Novadnieks» precīzē publikācijā «Atklāts «slēpens» spēķonts» minēta summa, kas ierakstīta rajona TDP valdes lēmumā par šī aizdevuma piešķiršanu. Faktiski, kā paskaidroja J.Džeriņš, «Arpa» saņēmusi 1,2 miljonus LVR bezprocentu aizdevumu, no kuriem 250 tūkstošus LVR jau atdevusi.

«Novadnieka» 12. oktobra numurā ievietotajā materiālā «Deputāti pieņem Zālāmaņa lēmumu» pareizi jābūt nevis P.Džeriņš, bet J.Džeriņš.

Uz starta jaunākās grupas meitenes 4.jūdes šoļojuma. Uzvarētāja Evita Ertē — pirmā no labas (nr.15).

Vai Gorbačovu ģimenē bijusi «melnā aita»?

Nelaime, kā zināms, nenāk viena. Vispirms bija jāzaudē PSRS prezidenta krēsls, tad viņa politiskais pēcnācējs atlaida parlamentu, un, kā kronis visam, viņa māte sapinās bijušā roka dziedāja, tagad politiskā avantūrista, valgos.

Krievu un ārzemju presē parādījušās ziņas, ka Mihaila māti Mariju Gorbačovu savā aizbildniecībā ņēmis 30 gadus vecais Andrejs Razins, bijušais popgrupas «Laskovij maj» solists.

Pirms dažiem gadiem skandālu izraisīja Razina paziņojums, ka viņš esot Gorbačova ārtaulības dēls. Tagad Razins, kas darbojas kā grupas «Laskovij maj» menedžeris, ir nopircis Gorbačova mātes māju Stavropolē tuvumā, kur visu mūžu dzīvojis viņa pieņemtā vecmāmiņa, un noformējis aizbildniecības dokumentus. Gorbačovam, kas nesen pārtrauca vizīti Itālijā, lai atgrieztos Maskavā, kur izcēlās varas krīze, nācās drāzties uz Stavropolē, lai mēģinātu nokārtot situāciju.

Razins godbijīgi apgalvo, ka «ir amorāli pamest savu māti». Gorbačovs uzstāj, ka tā nav. Viņš jau ilgi esot centies pierunāt māti braukt dzīvot uz Maskavu, bet pa to laiku viņa brālis Aleksandrs, Mihailam nezinot, pārdevis māju (ar visu māti) Razinam.

Gorbačovs lūcis saprast, ka šo apmeļošanas skandālu ir organizējis neviens cits kā Boriss Jelcins. Taču Gorbačovam nācās uz laiku atlikt savu iemīļoto nodarbi — Jelcina kritizēšanu — un doties uz dzimto Stavropolē.

Gorbačovs solās izraut māti no avantūrista Razina nagiem, kas apgalvo, ka esot «izglābis vecmāmiņu no aizmirstības». Līdzostā pēc ierašanās Stavropolē Gorbačovs izteicās visai nesakarīgi: «Es gribu aizvest viņu tālu prom no šejienes. Pēkšņi uzradās šis Razins un teica, ka esot mans dēls. Tas viss ir noticis tik pēkšņi.»

Valdis Bērziņš, pēc «Times»
(No laikraksta «tev»)

Televīzijas programma

Otrdiena, 19. oktobris

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.10 Vācu kultūras nedēļa. 19.10 Kinokonzerts bērniem. 19.30 Šovakar viesos dramaturgs. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Aci pret aci. 22.00 Svešās kaislības. Mākslas filma. 23.30 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.00 Tiem, kas mācās latviešu valodu. 5. nod. 18.15 Džeza. 18.35 Eterā - Ogres TV. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Angļu valoda bērniem. 3. nod. 19.40 Dok. filma. 20.00 Valdības preses konference. 20.30 Panorāma. 21.00 Zemnieku stunda. 21.45 Ziņas. 22.00 Za-

Trešdiena, 20. oktobris

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.10 Mult. filma. 18.20 Mākslas pasaulē. 18.50 Programma Saimnieks. 19.30 Mūzikas pasaulē. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Ko tu teici, kā tu teici? 21.30 Visu vai neko. 22.55 Horoskopi, horoskopi... 23.40 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.00 Mācīsimies angļu valodu. 14. nod. 18.20 Reģionālās TV piedāvā... 18:50 Vācijas skices. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Angļu valoda bērniem. 3. nod. 19.40 Lesija. 16. un 17. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 Spektāra pielikums. 21.30 Muzikāla miniatūra. 21.45 Ziņas. 22.00 E iela. Mākslas filma. 5. un 6. sērija. 22.55 LTS piedāvā...

OSTANKINAS TV
5.00 Ziņas. 5.30 Rīts. 7.45 Firma

Ceturtdiena, 21. oktobris

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.10 Vācu kultūras nedēļa. 18.35 Multikoncerts. 19.50 Zīmes Sveicē. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Spogulis. 22.15 Pārimeki. 9. sērija. 23.20 Mūzika atpūtai. 23.50 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.00 Tiem, kas mācās latviešu valodu. 6. nod. 18.15 Koncerts. 18.35 Eterā - Ogres TV. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Vācu valoda. 3. nod. 19.35 Vācijas skices. 19.45 Lesija. 17. un 18. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 Ahoi! 21.45 Ziņas. 22.00 Saeimas preses konference. 22.30 NTV-5. 23.30 Amerikāņi momentuzņēmumos.

OSTANKINAS TV
5.00 Ziņas. 5.30 Rīts. 7.45 Firma

Jais ceļš. 22.30 Kantrimūzika. 23.00 NTV-5.

OSTANKINAS TV
14.00 Ziņas. 14.25 Lietišķais vēstnesis. 14.40 Konversija un tirgus. 15.10 Bloknots. 15.15 Lieta. 15.25 Mult. filma. 15.50 Bērnu un jaunatnes programmu festivāls. 16.10 Jauni vārdi. 16.50 Tehnodroms. 17.00 Ziņas. 17.25 Savējie un svešie. 17.50 Dokumenti un likteņi. 18.00 Kāds būs laiks? 18.05 Vienkārši - Marija. 18.55 Tēma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Lai mirst zvērs. Francijas mākslas filma. 22.35 Dziesma-93. 00.05 Šahs. 00.20 Preses ekspressis.

garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Žagala. 8.40 Vienkārši - Marija. 9.30 Tirdzniecības tīls. 10.00 Cilvēks un likums. 10.30 Noskaties, paklausies... 10.50 Preses ekspressis. 11.00 Ziņas. 11.20 Sāpu ceļi. 12. sērija. 12.35 Annas Firlingas ceļi. Mākslas filma. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filma. 15.40 Dok. filma. 16.00 Bērnu un jaunatnes programmu festivāls. 16.20 Klubs 700. 16.50 Tehnodroms. 17.00 Ziņas. 17.25 TV un radio kompānija Mir. 17.50 Dokumenti un likteņi. 18.00 Kāds būs laiks? 18.05 Vienkārši - Marija. 19.00 Aiz Krēmļa sienas. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Miniatūra. 20.55 Futbols. Polijas Lech - Krievijas Spartak. 23.00 Ziņas. 23.25 Kino uz pieprasījumu. 23.55 NLO. 00.25 MTV.

garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Vienkārši - Marija. 9.10 Futbols. Polijas Lech - Krievijas Spartak. 10.05 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 10.50 Preses ekspressis. 11.00 Ziņas. 11.20 Sāpu ceļi. 13. sērija. 12.35 Annas Firlingas ceļi. Mākslas filma. 2. sērija. 13.50 Mult. filma. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Ādama Smita naudas pasaule. 15.40 Bloknots. 15.45 Mult. filma. 16.10 Džems. 16.40 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 17.55 Kāds būs laiks? 18.00 Vienkārši - Marija. 18.50 Krievijas hronikas. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Loto spēle Miljons. 21.15 Dienas zvaigznes. Mākslas filma. 23.00 Ziņas. 23.25 Šahs. 23.40 TV rokenrols. 00.25 Preses ekspressis.

Firma lēti PĀRDOD
dīzeļdegvielu.
Tāl. 8-252-30598.

Livānu
biokīmiskā
rūpnīca
PĀRDOD
akumulatoru sērskābi
pirceja tarā, cena 22
santīmi par kilogramu.
Sīkākas ziņas
pa telefoniem
44335, 43564.

Livānu MCVU 2.
novembrī riko
IZŠOLI.
Uzziņas pa
telefoniem 44551,
44678.

IEPĒRKAM no organizācijām
un privātpersonām skujkoku
zāģbalkus:
• garums no 5,60 līdz 6 m,
diametrs 24 cm un vairāk,
• garums 3 m, diametrs 24 cm
un vairāk.
Ir iespēja koksnī aizvest ar
pirceja transportu.
Zvanīt Rīgā 416220 no plkst. 9
līdz 17: 275378 no
plkst. 17 līdz 20.

IEPĒRK

- skujkoku zāģmateriālus plašā sortimentā, 120-190 DM/kub.m,
- neapzāģētus skujkoku dēļus, biežums 22, 36, 47 mm, garums 3-6 m, 70-85 DM/kub.m,
- skuju un lapu koku taras dēļiņus, 120-130 DM/kub.m.

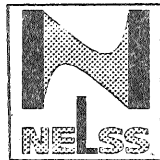

Apmaksa tūlīt pēc piegādes.

Iespējams transports uz pircēja rēķina.

VEIKALĀ PREIĻOS, RANCĀNA IELĀ 3,
PIEDĀVĀ RIETUMU VADOŠO RŪPNĪCU

- griestu un sienu apdares materiālus (Vācija),
 - grīdas un sienu keramikās flīzes (Itālija, Spānija, Portugāle, Turcija, Vācija),
 - firmas «Robinsons» medicīniski higiēniskos izstrādājumus (Lielbritānija),
 - pārtiku.
- Visa informācija Madonā, Saieta
laukumā 2, tālrūni 21019, 21032.

Kopuzņēmums

«LINDA»

Livānu krautuvē
IEPĒRK:

- skuju koku zāģbalkus, garums 5,10; 6,10 m, diametrs virs 20 cm, cena \$ 22,
- skuju koku sīkbalkus, garums 3,10; 5,10 m, diametrs virs 10 cm, cena \$ 10,
- bērza finjerklučus, garums 1,65; 3,30 m, diametrs virs 20 cm, cena \$ 17.

Operatīva samaksa.
Kontakttelefoni Livānos
43330, 43336.

LĒTI PĀRDOD

eļļas, benzīnu,
dīzeļdegvielu, krāšņu
kurināmo.
Zvanīt vakaros
8-252-36014.

Daugavpils gaļas kombināts

PĀRDOD
VAIRUMĀ
benzīnu A-76

par 0,175 Ls/l.

Zemnieku saimniecībām
un paju sabiedrībām,
noslēdzot līgumu par
lopu pārdošanu, izdod
avansā.

-Tālrūni

8-254-47571,
47714, 47360, 47460.

FIRMA PĒRK

svaigi zāģētus
skujkoku
zāģbalkus - 25 USD/m³
(diametrs 20cm un vairāk)

Piegāde Aizkrauklē,
bijušajā SCO teritorijā.
Tūlītēja apmaksā.
Tāl. Aizkrauklē 23027.

A/S «LATVIJAS FINIERIS»

Krustpils stacijā pieņem finierklučus:

- bērza, diametrs no 20 līdz 50 cm, garums 2,7 m (2,6 + 0,1), 5,4 m (5,2 + 0,2), 1. šķira — 23 USD/kub. m, 2. šķira — 16 USD/kub. m;
- egles, 1. un 2. šķira — 21 USD/kub.m.

SAMAKSA TŪLĪTĒJA.

Sponsorēšanas ietvaros iespēju robežās
par nodoto koksnī bez maksas var
saņemt limēto saplākšni.

Krustpils stacijā pieņem svaigi cirstus priedes
zāģbalkus, garums 4,1 m; 5,1 m; 6,1 m, 1. šķira — 25
USD/kub.m, 2. šķira — 20 USD/kub.m.

SAMAKSA TŪLĪTĒJA.

Sīkāku informāciju var saņemt
Krustpils stacijā no 9 līdz 16 vai
pā tālrūni vakaros Jēkabpilī 34819.

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PIZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas
ielā 1. Tāl. 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespēsts Daugavpils tipogrāfijā Daugavpilī, Valkas
ielā 1. Ofsetiespiedums. I iespiedloksne.
Metiens 4717 eksemplāri. Pas. №

Pārdod

nojaucšanai kompleksa Buki
divus korpusus, lielu pagrabu,
katlu māju, ūdenstorni, 4 graudu
bunkurus ar elevatoru, šķūni. Cena
pēc vienošanās. Tāl. 21035;

* * *

govu, karbīdu, GAZ-53 reduktoru,
stiklu, sadalītāju u. c. daļas. Tel.
21035;

* * *

jaunus arkļus PN-2-25 traktoram
T-25, PN-3-35 traktoram T-40 MTZ,
kultivatorus 2,2; 2,8; 3,6. Tāl.
23798;

* * *

trīsistabu dzīvokli Riebiņos. Tāl.
23832;

* * *

Opel-Record-20. Zvanīt 23316
pēc 17;

* * *

lauku māju netālu no Preiļiem.
Zvanīt 23322 pēc 18;

* * *

grūšņu teli. Tāl. 23646 vakaros;

* * *

ābolu sulu. Tāl. 23334;

* * *

šujmašīnu. Tāl. 15356;

* * *

MTZ-50 darba kārtībā un divas
piekabi Rožupes pag. «Lāčķājos».
Vanags;

* * *

ZIL-157. Cena 225 lati. VAZ-2101
tehnikā kārtībā. Zvanīt vakaros
36602 vai 36532;

* * *

mēslu ārdītāju T-150K vai
MAINA. Tāl. 31256;

* * *

garāžu Preiļos. Tel. 23686 vaka-
ros.

Maina

labiekārtotu trīsistabu dzīvokli
Ventspilī Pārventā pret labiekārtotu

1 vai 1,5 istabu dzīvokli Preiļos vai
PĀRDOD. Tāl. 24260 vakaros.

Irē

dzīvokli. Tel. 23015.

Izīrē

istabu Preiļos. Tāl. 15356.

Dažādi

Pazaudēta vadītāja apliecība un
caurlaide uz Antona Regulevska
vārda un tehniskā pase uz Hedvi-
gas Regulevska vārda. Pret at-
līdzību zvanīt 23487.

* * *

Steidzīgi lūdzam aizdot 750
latus, atdosim 100 sertifikātus. Zva-
nīt 41126.

Paziņojam, ka LR
Zemkopības ministrija
1993. gada 2. septembrī
ar rīkojumu Nr. 20-k
apstiprinājusi nolikumu
par Preiļu valsts
specializētās
pārvietojamās
mehanizētās kolonnas
īpašuma privatizāciju.
Interesenti ar to var
iepazīties Preiļu VSPMK
Preiļos, Pils ielā 12b.
Tālrūnis 21256, 21363.
Privatizācijas projektu
iesniegšana divu mēnešu
laikā no sludinājuma
publicēšanas dienas.

Dzērvēs aiznes mūža dienas,
Baltas smiltis lēni birst.
To, kas dzīvē dārgs ir bijis,
Sirds nemūžam neaizmirst.
J.Silazars
Izsakām dziļu līdzjūtību Janīnai
Melderei. MĀTĪ. kapu kalnīnā
pavadoļ.
SIA «AVJ un Co» kolektīvs